

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 32.

Elleve Session.

16de Møde.

Lørdagen den 7de Januar Kl. 1.

(Fortsat.)

Barfod (fortsat): Den meget ærede Kirke- og Underviisningsminister udtalte, at det fremgik af mit Forslag, at min Hovedgrundføtning eller min Hovedbevæggrund til Forslaget var at stille mellem Stat og Kirke, eller rettere: det skulde være en Indledning til den Skilsmisse mellem Stat og Kirke, som jeg ikke alene anseer for ønskelig, men for nødvendig. Det havde den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller) ogsaa meget at indvende imod. Den ærede Kirke- og Underviisningsminister bemærkede imidlertid, at Adskillelsen er ikke let at tilveiebringe; han sagde, at det var en Begrebsadskillelse, som var vanskelig at overføre i det praktiske Liv, og han tilspøiede, at der findes herom ingen Klarhed i Almueheden, ingen Klarhed i det almene Folk, Begrebsadskillelsen kan være vanskelig nok at tilveiebringe, men da den ærede Kirke- og Underviisningsminister udtrykkelig nævnte de Ord af Skriften, som jeg havde brugt i mit indledende Foredrag, at jeg nemlig havde stræbt efter at give Guds, hvad Guds er, og Keiseren, hvad Keiserens er, saa forekommer det mig, at han, idet han nævnte dette, maatte have mindedes, at da Keiseren stillede denne Forbring, saa stillede han den til os Alle i Almindelighed. Jeg troer nu ikke, at han stillede større Forbring, end det er muligt at efterkomme, og

jeg mener, at den Forbring, som han saaledes har stillet til os Alle, at give Guds, hvad Guds er, og Keiseren, hvad Keiserens er, den skulde vi, den være vanskelig eller ikke vanskelig, forsøge paa at løse, og vi komme virkelig ikke Løsningen nærmere, og den bliver slet ikke lettere, fordi vi lade være at forsøge paa at løse den. Saa fandt forøvrigt den ærede Kirke- og Underviisningsministers Paastand med Hensyn til Vanskeligheden kan være, har den dog ingen Betydning for mig, og kan ikke i fjerneste Maade skræmme mig fra at gjøre det Forsøg, som jeg anseer mig, som jeg anseer os Alle forpligtede til at gjøre.

Naar man vil imødegaae et Forslag, og enten ikke kan eller ikke vil omstyrte det i dets Grundvold, fordi man enten savner Kræfter eller Lyst dertil, eller mener, at det er ikke den Allelighed værd, saa er der et Ord, som man altid har paa rede Haand og som ogsaa igaar blev udtalt fra forskjellige Sider, men navnlig fra den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich): Tiden er ikke moden, Folket er ikke modent; Modenheden er der ikke. Ja, har man godtgjort dette, saa har man kastet det Hele, idetmindste for Diebliffet, overende, og Tid vundet, er Alting vundet; thi er Tiden ikke moden og er Folket ikke modent, hvad hjælper det saa, om det end var det ypperligste Forslag, at fremkomme med det, saa maa det glemmes til den beleilige Tid. Det er iøvrigt Udtryk, vi have hørt i 20 og 30 Aar og derover, og bestandig ville faae at høre, naar man vil slippe fra en eller anden Ting, som bliver bragt paa